

Артур ДОВГАНЬ

здобувач освітньо-професійної програми
«Професійна освіта. Цифрові технології. Управління
персоналом», ЗУНУ
Науковий керівник - к. г. н., доцент, доцент кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ
Зоряна ПУШКАР

КОМУНІКАЦІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТ ВЗАЄМОДІЇ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ З ПІДЛЕГЛИМИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Як зазначають автори [4]: «У світі, де економічне середовище стає все більш динамічним і складним, здатність ефективної комунікації набуває важливого значення. Від ефективності комунікаційних процесів залежить не лише продуктивність і мотивація співробітників, але й загальний клімат в команді, який впливає на досягнення стратегічних цілей організації.»[4] Цифрова економіка змінює звичні підходи до управління та комунікації у всіх сферах, включаючи освіту.

У закладах освіти роль керівника полягає не тільки в адмініструванні, але й в ефективному налагодженні комунікації з колективом у нових цифрових умовах. У цьому контексті комунікація стає ключовим елементом взаємодії керівника з підлеглими, спрямованою на підтримку інноваційності, адаптивності та професійного розвитку співробітників. З розвитком цифрових технологій зросла потреба в оперативній та прозорій комунікації між керівником та колективом. В умовах цифрової економіки комунікація стає не просто інструментом для передачі інформації, а механізмом, який забезпечує мотивацію працівників, формує довіру і сприяє розв'язанню конфліктів.

Від ефективності комунікації залежать атмосфера в колективі, мотивація працівників до професійного розвитку та рівень інтеграції інновацій у закладі. Цифрові інструменти (корпоративні платформи, відеоконференції, месенджери) забезпечують безперервну і гнучку взаємодію, дозволяють оперативно

вирішувати поточні питання і підтримувати зворотний зв'язок у будь-який момент. Сучасні платформи, такі як Microsoft Teams, Google Workspace, Zoom, Slack, Trello, дозволяють керівникам будувати прозору комунікацію, оптимізуючи робочі процеси та підвищуючи ефективність освітньої діяльності.

«В умовах сьогодення управління трудовою поведінкою персоналу і командою за допомогою комунікацій зіштовхується з багатьма проблемами і викликами, особливо в таких складних умовах, як війна в країні.»[4]. Один з викликів – інформаційне перенасичення, яке може спричиняти стрес і виснаження у працівників. Потрібні навички цифрової грамотності та вміння керувати інформаційними потоками. Важливим завданням керівника є створення «здорових» комунікаційних практик, які не перевантажують працівників.

Ефективна комунікація передбачає, що керівник має розвинені навички емоційного інтелекту, вміння вислуховувати, конструктивно реагувати на проблеми і мотивувати працівників. Важливо забезпечити баланс між підтримкою дисципліни та формуванням атмосфери довіри, в якій кожен працівник відчуває себе почутим і може висловлювати власні ідеї.

Цифрова економіка висуває нові вимоги до компетенцій працівників освіти. Керівник повинен створити умови для постійного професійного розвитку команди, зокрема у напрямі цифрових навичок, що дозволить легко адаптуватися до технологічних змін. Це включає проведення тренінгів, семінарів та інших заходів, спрямованих на підвищення цифрової грамотності та залучення до використання нових інструментів.

Важливим аспектом є надання зворотного зв'язку з боку керівника, який допомагає працівникам бачити свої успіхи та виявляти напрями для покращення. Регулярний зворотний зв'язок сприяє підтримці мотивації, формуванню командного духу і швидшій адаптації до цифрових змін.

Таким чином, комунікації є фундаментом для побудови ефективних взаємин у колективі, особливо в умовах цифровізації

та нових економічних викликів. Ефективний керівник у цифровій економіці має постійно вдосконалювати комунікативні практики та інтегрувати новітні цифрові рішення, орієнтуючись на підтримку комфортної атмосфери в колективі й досягнення високих освітніх результатів.

Комунікація між керівником закладу освіти та підлеглими є ключовим фактором ефективної взаємодії, адаптації до нових викликів і забезпечення високої якості освіти. Цифрові технології та інструменти комунікації значно розширюють можливості для спілкування, але також вимагають від керівників навичок управління цифровими платформами, формування довіри та встановлення ефективної зворотної комунікації.

Основною метою комунікації в умовах цифрової економіки є не лише передача інформації, але й підтримка позитивного психологічного клімату, мотивації працівників та сприяння їхньому професійному розвитку. Керівники закладів освіти повинні розуміти важливість побудови прозорих, доступних і взаємозалежних відносин із підлеглими. Особливо важливо забезпечити рівень комунікації, який допомагає ефективно впроваджувати нові освітні технології, покращувати якість навчання та сприяти інноваціям у навчальних процесах. Успішна комунікація в цифровій економіці повинна бути спрямована на вирішення конфліктних ситуацій та зниження рівня стресу серед працівників, оскільки цифрові технології можуть додавати стресові фактори через збільшення темпу роботи і високі вимоги до адаптації.

Як зазначають Пушкар З. і Шендирук Н. : «Отже, використання цифрових технологій дає можливість викладачу вносити в освітній процес нові різноманітні форми і методи навчання, що робить заняття і позаурочні заходи інформаційно-насиченими, яскравими, цікавими і забезпечують високий рівень навчального процесу в порівнянні з іншими методами навчання. Сучасні цифрові технології стали невід'ємною частиною освітнього процесу і можуть покращити якість навчання та сприяти ефективнішому

використанню часу і ресурсів.» [5].

На нашу думку, для налагодження співпраці між керівником і підлеглими у закладі освіти потрібно:

- підтримка професійного розвитку керівників і працівників закладів освіти щодо використання сучасних комунікаційних платформ (Google Classroom, Microsoft Teams, Zoom, та ін.);
- використання інтегрованих платформ, розробка або впровадження єдиної цифрової платформи для внутрішньої комунікації, що дозволяє зручне спілкування, координацію завдань і моніторинг досягнень (напр., Trello, Slack, корпоративна електронна пошта);
- розвиток «м'яких» навичок у керівників, сприяння розвитку навичок активного слухання, емоційного інтелекту та командного лідерства, що сприяє ефективній взаємодії в умовах диджиталізації;
- проведення регулярних опитувань або зустрічей для отримання зворотного зв'язку від співробітників, аналізу їхніх потреб і настроїв;
- запровадження практик запобігання вигоранню та зменшення стресу, таких як робота з психологом, обговорення робочих проблем у відкритій та доброзичливій атмосфері;
- забезпечення постійного інформування працівників про нові освітні тренди, цифрові інструменти та ресурси для саморозвитку.

Список використаних джерел

1. Іванова Т. В. Управління закладами освіти в цифрову епоху. *Освіта і наука*, 2021 №3(1), С.45-56.
2. Романенко С. Г., Бондаренко, В. І. Диджиталізація як тренд освітнього процесу. *Освітні технології та інновації*, 2022. №8(4), С.22-31.
3. Смирнова І. В. Вплив цифрових технологій на комунікацію у сфері освіти. *Сучасні педагогічні дослідження*, 2020. 5(3), С.37-43.
4. Пушкар З., Пушкар Б. Мистецтво комунікації в управлінні поведінкою персоналу та командною взаємодією. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. № 6 (276). С.93-99.

5. Пушкар З.М., Шендирук Н.М. Управління персоналом освітнього закладу в період військового стану. Збірник тез VII Науково-практичної конференції студентів та молодих вчених з міжнародною участю «Актуальні проблеми економіки, підприємництва та управління на сучасному етапі», 21 жовтня 2022 року, м. Тернопіль.

Катерина ДУБЛЯНИЦЯ

здобувач освітньо-професійної програми

«Менеджмент», ЗУНУ

Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту,

публічного управління та персоналу ЗУНУ

Ірина ДЕМКІВ

МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ОРГАНІЗАЦІЇ В УМОВАХ ДИНАМІЧНОГО РИНКОВОГО СЕРЕДОВИЩА

У сучасному світі організації стикаються з постійними змінами в ринковому середовищі, що спричинені розвитком технологій, зміною споживчих вподобань, збільшенням конкуренції та багатьма іншими факторами. Тому, щоб бути ефективним в таких умовах, організаціям необхідно розробляти ефективні стратегії управління розвитком, адаптуючись до зовнішніх змін і забезпечувати довгострокове зростання та економічну стійкість.

Стратегічне управління являє собою процес формування та реалізації стратегій, спрямованих на досягнення довгострокових цілей організації. Його важливість особливо зростає в умовах динамічного ринкового середовища, де постійні зміни спричинені глобалізацією, війнами, економічними кризами, впливають на всі аспекти діяльності компанії. Ефективне стратегічне управління дозволяє передбачати можливості загрози та використовувати можливості для мінімізації їх негативного впливу [4].

Однією з головних особливостей сучасного ринку є його